

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ЦІН У МОЛОЧНІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ

Ринок молока та молочної продукції завжди займає поточне місце серед інших галузей ринку харчової промисловості. Пропозиція молочних продуктів на внутрішньому ринку України формується за рахунок власного виробництва. На практиці дуже важливо знати вплив попиту і пропозиції на рівень цін та взаємозв'язок між цінами, попитом і пропозицією, з цього можна зробити висновок про механізм формування ринкової ціни та досягнення ринкової рівноваги. Як було зазначено вище в Україні на молочному ринку складаються передумови для внутрішнього виробництва. За цих умов зростають ціни як на сировину так і на готову продукцію.

Особливості діяльності підприємств харчової промисловості досліджували вітчизняні та зарубіжні вчені такі, як А. Наумчик [1], О. Варченко [2], Б. Пасхавер [3], О. Лівінський [4], В. Котляренко [5] та інші.. Окремі питання формування і розвитку ринку молока та молочної продукції знайшли своє втілення у наукових працях П.С. Березівського, В.І. Бойка, Р.Л. Бойко, В.Н. Зимовця, М.П. Коржинського, Ю.М. Макаренка, В.Я. Месель-Веселяка, П.Т. Саблука, О.В. Шкільова, О.М. Шпичака та інших дослідників. Однак не достатньо уваги приділяється вивченню ринкових цін на продукцію молочної промисловості. Тому пропонується розглянути проблеми формування цін на молочну продукцію.

Застосування цін є важливим економічним методом державного регулювання. Цінова політика – це частина економічної політики держави. Практично всі розвинені країни регулюють ціни на продукти харчування на державному рівні. Тому є актуальним сформулювати завдання розвитку ринку молока в Україні щодо цінової політики:

— побудова цінової політики таким чином, щоб стимулювати українських виробників до випуску якісної, безпечної та конкурентоспроможної продукції;

— встановлення підвищених цін на імпорт тієї продукції, яка може в достатній кількості вироблятися в Україні;

— стимулювання за допомогою цінової політики експорту вітчизняної готової продукції, а не сировини;

— побудова цінової політики в галузі, спираючись не на заходи прямого впливу та адміністративних обмежень, а на основі цінового стимулювання [6].

На сьогоднішній день існує низка чинників, як негативних так і позитивних, які впливають на ціноутворення (табл. 1).

Таблиця 1

Чинники впливу на ціну молочної продукції

Позитивні	Негативні
1	2
Зниження собівартості продукції	Короткий термін зберігання продукції
Широкий асортимент молочних продуктів	Скорочення поголів'я ВРХ
Наявність гарантованих каналів збуту	Наявність продуктів заміників
Стабільний рівень попиту	Висока конкуренція
Зростання курсу валюти	Державний контроль щодо якості продукції

Продовження таблиці 1

1	2
Зниження величини митних платежів при імпорті продукції до країн	Контроль з боку санепідемстанції щодо дотримання умов та технологій виробництва
Зниження податків	Низька якість продукції

Негативний вплив на функціонування ринку молока здійснило зниження платоспроможного попиту населення, порушення еквівалентності у товарообміні між окремими ланками молокопродуктового підкомплексу, зміна міжгосподарських та міжгалузевих зв'язків суб'єктів молокопродуктового підкомплексу [7].

У процесі ціноутворення молочної продукції слід врахувати вплив трьох груп факторів: вартість засобів виробництва та предметів праці; вартість робіт; вартість послуг з переробки і реалізації продукції. На нашу думку важливим фактором є все таки державне регулювання цін. Тому що, саме держава забезпечує доступність молока і молочних продуктів всім верствам населення, а також дозволяє забезпечити більш

ефективний розподіл продукції. Але не потрібно оминати рівень покупної спроможності населення, тому ціна виступає на сьогодні одним із основних чинників, що формує конкурентні переваги товару та визначає ринкову частку підприємств молочної промисловості на ринку продовольчих товарів України.

Список використаної літератури

1. Наумчик А. Методологические подходы к формированию стратегии развития аграрного сектора / А. Наумчик // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. - 2006. - №2. - С.24-30.
2. Варченко О. К вопросу соединения государственного и рыночного регулирования продовольственной безопасности / О. Варченко // Экономика Украины. - 2004. - № 7. - С. 53-59.
3. Пасхавер Б. Продовольственный аспект преодоления бедности / Б. Пасхавер // Экономика Украины. - 2004. - № 10. - С. 71-76
4. Лівінський О.М. Державне управління і ціноутворення в ринкових умовах / О. М. Лівінський // Економіка та держава. - 2005. - № 3. - С. 6-5. Котляренко В.О. Євроінтеграційна модель харчової промисловості 21 ст.: можливості для України / В.О. Котляренко // Формування ринкових відносин в Україні. - 2004. - № 3. - с. 38-45.
6. Протасова, Л. В. Аналіз виробництва молока та молочних продуктів в Україні [Електронний ресурс] / Л. В. Протасова. – Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/1123/1/24.pdf>.
7. Лисенко А.М. Маркетингова система виробництва та реалізації молокопродукції // Економіка АПК. — 2009. — № 6. — С. 62-66.